

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyenlő szám ára 8 allér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatali mértékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A kormányválság.

A képviselőház ülése.

Budapest, ápr. 7. A képviselőház ma délelőtt tíz órakor *Justh* Gyula elnöklete alatt ülést tartott, melynek napirendjére *Kossuth* Ferencz ismeretes két indítványának tárgyalása volt kitűzve.

November 18. megsemmisítése.

Kossuth Ferencz betegsége miatt nem jelenhetvén meg az ülésen, a függetlenségi párt megbízásából és nevében *Gulner* Gyula beszél. Elmondja november 18-ikának egész történetét. Midőn az akkori gyorsírói jegyzeteket bírálgatja, *Fenyvesy* Adolf, a képviselőházi gyorsíróda főnöke a fejével integet.

Erre nagy zaj támad a baloldalon.

— Ki vele! Hogy mer itt integetni?! — kiabálják *Fenyvesy* felé.

Gulner Gyula folytatja beszédét és kijelenti, hogy november 18-ikán megsértették a jogrendet. Kéri a törvénytelen határozat megsemmisítését.

Erre *Tisza* István gróf szólalt föl. A választások során — ugymond — a nemzet azoknak adott igazat, akik a november 18-iki határozatot helytelenítették. A választások után tehát e határozat ugyanis érvénytelen volna. Kijelenti, hogy a szabadelvű párt akkor meggyőződését követte és azt hitte, hogy a nemzet ér-

dekében cselekszik. Eljön az az idő, mikor a nemzet be fogja látni, hogy a szabadelvű pártnak volt igaza. Indítványozza, hogy névszerinti szavazással döntsön a Ház az indítvány fölött.

A névszerinti szavazás megtörténvén, a képviselőház 188 szavazattal 86 ellenében elfogadja *Kossuth* Ferencz indítványát.

E szerint a képviselőház november 18-iki határozatát megsemmisítik és a képviselőház naplójából törlik.

Felirat a királyhoz.

A királyhoz intézendő feliratra vonatkozó indítvány tárgyalásánál *Thaly* Kálmán megokolja a felirati bizottság kiküldését.

Tisza István gróf ismét felszólal és fölöslegesnek mondja a feliratot, minthogy nem volt trónbeszéd.

Ugron Gábor a felirat mellett szól és azt mondja, hogy a király gonosz és rossz tanácsosoktól van körüvezve.

Tisza István gróf visszautasítja *Ugron* kijelentését és ismétli, hogy nem tartja helyesnek a feliratot.

Erre a többség *Kossuth* Ferencz indítványát elfogadta és elhatározta, hogy a huszonegyes felirati bizottságot a holnapi ülésen fogja megválasztani.

Ezzel az ülés véget ért.

A felirati bizottság tagjai.

Budapest, ápr. 7. Az ellenzéki pártok tegnap este külön-külön értekezletet tartottak, amelyen kijelölték a felirati bizottság tagjait. A disszidensek *Wlassics*

Gyulát és *Hadik* János grótot jelölték, az újpárt *Bánffy* Dezső bárót és *Eötvös* Károlyt, a néppárt pedig *Rakovszky* Istvánt és *Zichy* Aladár grótot. A *Kossuth*-párt tizenöt tagot jelölt.

Lónyay Géza mandátuma.

Budapest, ápr. 7. A Kuria a *Lónyay* Géza szabadelvű képviselő mezőkászonyi mandátuma ellen beadott kérvényt visszautasította és a kérvényezőket 3600 korona költségekben elmarasztalta.

Az orosz forrongás.

A csár vessedelemben.

London, ápr. 7. Szent-Pétervárról telegrafálják, hogy hétfőn a csár *Czarszkoje-Szelóban* a palotatiszteket fogadta. Ez alkalommal gyanússá vált egy kozáktiszt egyenruhában levő tiszt, ki kozákkard helyett a gyalogostisztek kardját viselte. Letartóztaták és két bombát találtak nála. A rögtön foganatosított nyomozás során még tíz titkos rendőrt tartóztattak le, kik büntársai voltak az alkóztiszteknek.

Rögtönítelő bíróság.

Varsó, ápr. 7. A főkormányzó közhírré tette, hogy mindazok az egyének, kik a lázadásban vagy lázításban részt vesznek, haditörvényszék elé tognak állíttatni. Tegnap és ma mintegy 20 egyént fogtak el, kiket a haditörvényszék rögtönítelő bírósága elé állítanak.

— De hát mi tetszik ezen a férfin annyira ennek az asszonynak? Egyáltalán nem szép férfi, sőt nem is fiatal már . . .

— Majd ebéd után a dohányzóban elmesélem neked ezt a históriát.

A dohányzóban *Langloys* így mondta el nekem a történetet:

— Amikor miss *Williamson* hatalmas vagyonát örökölte, férjét keresett magának. Szeszélyes amerikai fejében természetesen igen különös feltételekhez kötötte a választását. Minthogy pedig a választás sikere érdekében el kellett titkolnia a hozományának nagyságát is, átjött Európába, ahol senki sem ismerte.

Utazásai közben *Dijonba* került s ott egy polgáris, olcsó magánszállodában vett lakást, ahol a közös ebéd személyenként csak 2 frankba kerül. Ebben a szállodában lakott *Debray* ur is, akinek szerény, de korrekt lényé magára vonta a miss figyelmét. A mindennapos közös ebéd csakhamar közelebb hoztak egymáshoz a két embert és miss *Williamson*nak nem kellett tulságos éleslátással birnia, hogy fölismerje azt, minő mély hatást ébresztett a mérnökben, aki az egész idő folyamán alig evett és le sem vette a tekintetét a csodálatos szépségű nőről, a tekintetében pedig lázas, mohó vágy lángolt.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A férj.

Irtta: *J. H. Rosny.*

James *Runcinam* barátunknál ebédeltünk abban a mesébe illő fényűző berendezett palotában, ahol minden szög a gazdájának mérhetetlen gazdagságáról beszél. Az igaz, hogy a mi James barátunk megszámlálhatatlan millió mellett is igazi mészáros-típus s külső nyersségének megfelelő modorban szórja az aranyait is. Azok közül a yankee kérkedők közül való, akik az első bemutatkozásra felsorolják a vagyonuk méreteit és szeretik, ha bámulják és irigylik őket. E rossz tulajdonságai ellenére is szívesen megyünk hozzá, mert az estélyein mindig kiváló szépségű hölgyekkel találkozunk, akiket a palota ura nagy szakértelemmel és minden nehézség leküzdése árán hódít a szalonjába — diszül. Ezen a legutóbbi ebédjén találkoztam azzal a rendkívüli szépségű asszonnyal, akiről most mesélni akarok önöknek. Fejedelmi jelenség volt az az asszony; meglepetten, elkápráztatva a szépségétől állottam meg s nem tudtam betelni a nézésével. Fokozta a kíváncsiságot és meglepetésem az, hogy kísé-
szánalmasan elűtött az ő eleganciájától szerény, sőt valósággal kopott frakkjában.
— Ki ez a hölgy? — kérdeztem *Langloys* barátomat . . . — és miféle ember az, akivel idejött?
— A hölgy neve madame *Debray*; az a férfi pedig a férje.
— De hiszen az olyan, mint valami szegény ördög.
— Csakugyan az.
— Az asszony pedig fél milliót érő gyöngyöket visel a keblén . . .
— Mójában áll, mert madame *Debray*, született miss *Williamson*, éppen olyan gazdag, mint amennyire szegény a férje. Közel öt millió frank az évi jövedelme . . . A férje meg valami géptalálmány révén ezer frank évjáradékot húz s ennek a felét tudományos kutatásaira költi, a másik feléből pedig él.
— Hogyan? És semmit sem fogad el a felesége vagyonából?
— Semmit. Még a felesége ebédjét sem osztja meg s a cselédséget sem veszi igénybe. Külön háztartást visz szerény jövedelméhez mérten, nehogy bárki is szemére vethesse, hogy a felesége tartja el őt. Legfeljebb az éjszakáit osztja meg ezzel az elragadóan bájos teremtséssel, akiért egész *New-York* lázas lelkesedéssel lángolt . . .

A háború.

A győzelmes japánok.

Tokio, ápr. 7. Hivatalosan jelentik a főhadiszállásról, hogy a japán csapatok Kugusu mellett megverték az oroszokat s a helységet elfoglalták. Tava mellett egy lovassággal és tüzérséggel megerősített orosz csapat megtámadta a Fenghurától délre előnyomuló japán csapatok oldalvédjeit. A támadás visszaveretett, miközben huszonhét japán megsbesült. Az oroszok vesztesége mintegy kétszáz ember.

Szállítás tengeri uton.

Szent-Pétervár, ápr. 7. A fővezérkar, tekintettel a szibériai vasutvonal bizonytalan állapotára, elhatározta, hogy a hadsereg ellátására való élelmiszereket, főszerelést s hadi anyagokat ezután tengeri uton fogja szállíttatni, még pedig az északi tengervonalon át, Szibéria legszélsőbb pontjára.

Az új orosz kölcsön.

Szent-Pétervár, ápr. 7. Az új orosz hadikölcsönre Karbinban 307 aláíró 180.000 rubelt jegyzett. Az orosz-kinai bank karbini fiókját legközelebb újra megnyitják.

Uj baró.

Budapest, ápr. 7. A király *Majthényi* Ottmárnak és törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot adományozta.

Stroszmayer püspök haldoklik.

Eszék, ápr. 7. *Stroszmayer* diakovári püspök tegnap este óta haldoklik. A katasztrófa minden pillanatban bekövetkezhetik. A püspök fölvette az utolsó kenetet. Nehány nap előtt tüdőgyulladásban megbetegedett és tegnap ájultan találták ágya mellett. Azóta állapota nagyon válságos.

Miss Williamson különös házassági terveibe ekkor egy merész gondolat szövődött. Szabad nevelése révén ismerte az életet s mint nő, mindenesetre sejtette azt, hogy a legtöbb szerelemmel s a legsztelenebb módon a félvilág hölgyeiért rajonganak a férfiak. A sikamlós tárgyú regények révén nem egy példát ismert a szép miss arról, hogy a férfiak legmélyebb szerelemmel éppen a bűnös gyönyörök e papnői iránt éreznek s esztelenségükben képesek tönkretenni egész jövőjüket az ilyen bűnös csókokért.

És miss Williamsonban felébredt a vágy, hogy így szeressék őt; — igen, csak ahhoz a férfhoz akart feleségül menni, aki képes érte tönkre tenni magát.

A csábítás ezernyi finom művészetével sikerült teljesen meghódítania a félnék embert, akit elkápráztatott a fenséges szépségű nő hízog közzeledése. Szerelmét azonban Debray nem is merte bevallani, noha eléggé ékesen szólott minden mozdulata és arczának minden kifejezése.

Egy napon miss Williamson négy szem közt így szólt imádójához:

— Barátom... nem mondtam önnek igazat, amikor leányként mutatkoztam be... én asszony vagyok és egy hét múlva el kell utaznom.

Debray ennek hallatára elsápadt, a hölgy pedig folytatta:

A Kossuth-nóta szerzője meghalt.

Budapest, ápr. 7. *Kelemen* Móricz, a királyi Kuria tanácsvezető bírāja, a Kossuth-nóta szerzője, tegnap este meghalt.

Kelemen Móricz Tisza-Abádon született 1833 július 20-án. Iskoláit Kunszentmiklóson és Debreczenben végezte. Tizenöt éves korában ismerkedett meg Petőfivel, akinek lelkes híve volt. A szabadságharc éveiben írta forradalmi dalait, köztük a Kossuth-nóta két versszakát (Kossuth Lajos azt izente... Esik eső karikára...). 1850-ben a fiatal poétát haditörvényszék elé állították és lázítás czimén hat hónapi börtönre ítélték. *Kelemen* barátai mindent elkövettek kiszabadítására, de fáradozásuk eredménytelen maradt. A büntetés letelte után *Kelemen* elvégezte a jogi fakultást. Közben apró elbeszélései jelentek meg szépirodalmi lapokban.

1856-ban fogalmazó-gyakornok volt a budai császári királyi helytartóságnál, 1860-ban a helytartó-tanácshoz rendelték be s egy évvel később az udvari kancelláriához nevezték ki, hol a közoktatási, sajtó- és államrendészeti ügyeket intézte.

Itt esett meg vele, hogy egy alkalommal valamelyik haragosa följelentette, hogy ő volt a Kossuth-nóta szerzője. Főnöke azonban még csak meg se dorgálta, hanem annyit mondott neki:

— Bár minden magyar rebellis olyan besületes hazafi volna, mint ön.

Kelemen néhány hét előtt betegedett meg. Szelítés érte, amely megbénította nyelvdegeit, úgy hogy mestersegesen kellett táplálni. Halála a fővárosban általános nagy részvétet kelt.

Havazás.

Körmöcsbánya, ápr. 7. Éjjel óta szakadatlanul havazik. Az egész környéket magas hó borítja.

KÜLÖNFÉLE.

— **Zanella lemondása a számvevői állásról.** *Zanella* Rikárd, Fiume város országgyűlési képviselője, a városnál eddig viselt számvevői állásáról lemondott s lemondását tegnap nyújtotta be a polgármesteri hivatalban.

— Igen, el kell utaznom... de nem az otthonomban, hanem a másvilágra megyek... Megölöm magam, barátom, mert rettenetes hibát követtem el: eltékoztam a férjem vagyonát, összesen 25.000 frankot, amelyet reám bízott. A pénz nélkül pedig nem utazhatom haza... Ha ön szeret engem, mentse meg... hálaiból az öné leszek az elutazásomig...

Debraynek akkor egy kis háza volt Dijon környékén, amelyet bérbe adott egy családnak s a bérösszegeből élt, mert akkor még nem készült el a találmányával s egyéb jövedelmei nem voltak.

A miss ajánlatának hallatára Debray oly halvány lett, mint a halott. Aztán csak ennyit mondott:

— Holnap rendelkezésére bocsátom ezt az összeget... és hálás vagyok érte, hogy hozzám fordult.

Masnap csakugyan pontos időben megjelent Debray s borítékban átnyújtotta a 25.000 frankot. Eppen annyit kapott a házáért, a melyet hirtelen kellett eladnia.

Miss Williamson meglepetten és boldogan szoritotta meg az esztelen kezét és bevallotta, hogy az egész csak tréfa volt... aztán hála fejében odanyújtotta az ajkait.

— De nem a kedvese, hanem a felesége leszek önnek, — mondta miss Williamson az ámuló Debraynak, aki egy csapásra a legboldogabb emberré lett.

— **Változás a zágrábi hadtestparancsnokságnál.** *Zágrábból* jelentik, hogy katonai körökből kiszivárgó hírek szerint a hadsereg hivatalos közlönye május 20-ikán megjelenő számában *Klobus* Hugó hadtestparancsnok nyugdíjaztatását fogja közölni. A nyugalomba vonuló hadtestparancsnok utódjául *Rosenberg-Orsini* grófot és *Lipót Szalvátor* főherceget emlegetik.

— **A haditengerészet köréből.** A haditengerészet rendeleti közlönyének jelentése szerint *Mendelein* Adolf fregattkapitányt várakozási illetményivel szabadságolták; *Adam* Rikárd másodosztályú sorhajóhadnagyot áthelyezték a tényleges állományba és *Erben* Ferencz első osztályú gépvezetőt főgépvezetői czimmmel és jelleggel nyugdíjazták. A *Habicht*, *Sperber* és *Würger* naszádokat szolgálatba állítják. Az elsőnek *Brühl* Ágost sorhajóhadnagy, a másodiknak *Lüftner* Ferencz sorhajóhadnagy, a harmadiknak *Pachner* Pál sorhajóhadnagy a parancsnoka.

— **Eljegyzés.** *Goidanich* Péter, az *Adria* tengerhajózási részvénytársaság gépésze, eljegyezte Marseilleben *Ragusin* Maria kisasszonyt, az ottani magyar-osztrák alkonzul leányát.

— **Telefonösszeköttetés Trieszt — Abbázia — Fiume között.** A bécsi *Fremdenblatt* közlése az új telefonvonalak sorozatát, amelyeket az osztrák kormány még ez évben ki akar építtetni. Föl van véve ezek közé a *trieszt-abbáziai* telefonvonal is, mely aztán Fiumén át Budapesttel és Béccsel lesz egyenes összeköttetésben.

— **A kard.** A károlyvárosi nagykávéházban tegnapelőtt véres összeütközés támad katonatisztek és polgárok között. *Derenčin* hadnagy hevesen összeszóalkozott egy járásbíróval. A vita hevében a hadnagy kardot rántott és a bírót fején súlyosan megsbeszte. A jelenlevő polgárok a megtámadott bíró segítségére siettek, a katonatisztek viszont a szorongatott tiszt védelmére keltek. A kávéházban általános lett a verekedés és a tiszték addig nem nyugodtak, míg a polgárokat ki nem vertek a kávéházból. A katonai hatóság szigorú vizsgálatot indított a botrányos ügyben. *Derenčin* hadnagyot hasonló eset miatt csak nemrég helyezték át Gradiska-Novából Károlyvárosba.

— **Két hadihajónk gyakorlata.** Az *Albatross* és *Nautilus* hadihajók kedden Spalató körül gyakorlatoztak, szerdán Lussinpiccolóba mentek, s onnan Fiuméba fognak jönni.

— **Főnyeremény.** Az osztálysorsjáték tegnapelőtti húzásán a 70681 számú sorsjegy 10.000 koronás főnyereményt nyert. A szerencses nyerők fiumei, akik a sorsjegyet a *Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaságnál* vásárolták. A bank a sorsjegyet négy negyed részben adta el.

— **Május elsejének megünneplése.** Tegnapelőtt és tegnap este két helyen is tartottak gyűlést a Fiumében dolgozó iparosok, amelyben megállapodtak május elsejének megünneplése dolgában. Kilencz tagu bizottságot választottak, mely a nagyszabású tervezett ünnepséget rendezni fogja s bevonja abba az összes iparágak munkasait és munkásnőit.

— **Ifju Robinsonok.** A Velenczébe tegnap este elindult *Hegedüs Sándor* gőzös körül a szolgálattevő *Minach* Antal révbiztos két fiatal embert látott settenkedni, kik azon voltak, hogy valanogy jegy nélkül a hajóra jussanak. Bevitték őket a rendőrségre s ott kiderült, hogy az egyik *Vrabec* Sándor 16 éves, a másik *Sutár* Sándor 17 éves szabaddkai ifju. Otthonról azzal szöktek meg, hogy bejárják a világot. Volt náluk két revolver, több tör s pár garas aprópénz. Haza fogják tolonczolni őket.

Gyilkosság Triesztben. Tegnap, csütörtökön este nyolcz órakor a trieszti Corsón az *Au bon marché* című üzlet előtt *Furlan* Rikárd, husz éves bankhivatalnok revolverrel két lövést intézett *Ratissa* Jozefin nevű tizenhét éves kedvesére. Mindkét lövés talált; az egyik golyó a leány szájába, a másik a bal halántékába hatolt s nyomban megölte a szerencsétlent. A gyilkos ifju aztán a Via dei Rettoria felé menekült, de a Fanelli-kávéház előtt az utcai közönség elfogta és átadták a rendőrségnek. A megölt leányka holttestét előbb egy közeli gyógyszerárba vitték, majd haza szállították édes atyjához, aki postai levélhordó. A gyilkosság oka szeretlen féltékenység volt. A szegény áldozat családja iránt általános a részvét.

Eltűnt csendőr. A szomszédos Szusák és Terszatto közsegi csendőrség őrsvezetője, *Tumbri* Ferencz, ki e tisztelet már több év óta viseli, nyomtalanul eltűnt. Még hétfőn reggel azzal távozott pecsinei lakásából, hogy hivatalába megy; de nem ment oda, hanem megfordult a nap folyamán több kocsmában s este még egy szusáki kávéházban is látták. Azóta eltűnt. Otthonról való távozásakor vele élő kedvesének — kinek két kis fia van — átadott négy koronát s az asztalon hagyta óráját és keztyűit. Azt hiszik, hogy az eltűnt valami balesetnek esett áldozatul. A táviratilag értesített ogulini csendőrpáncsnokság egy listje már megérkezett a pénztár s az ügyiratok felülvizsgálása végett. Pénztári hiány alig lehetséges, mert a pénztárban csak a kezelési kiadásokra tartottak némi összeget. Az eltűnt magánadosságait is összeirták s azok is csak 560 koronát tesznek ki.

Hajók forgalma. Ma érkezett kikötőnkbe a *Florida* gőzös New-Orleansből 4600 tonnányi különféle áruval. Az *India* Lloyd-gőzös Triesztből ideérkezett s még ma tovább indul Bombayba. A *Lusitania* német gőzös Hamburgba indult vegyes áruakománnyal.

Segélydíj szegénysorsu iparos részére. Elagott, szegénysorsu fiumei iparos részére száz koronás segélydíjat szavazott meg a fiumei iparosok takaré- és hitelszövetkezete. Oly szegény iparosok, kik legalább tizenöt éve folytatják mesterségüket s évi jövedelmük nem haladja meg a kétezer koronát, pályázhatnak a díjra, e hó végéig.

A kőművesek értekezlete, mint bennünket értesitenek, vasárnap nem az Armonia-teremben, hanem a Balvária-utcai »Arany-tyúk«-hoz címzett vendéglőben fog megtartani.

A fiumei mentőegyesület a lefolyt márczius hó folyamán 236 esetben nyújtott első segélyt a szerencsétlenül jártaknak s ezek közül 52 személyt szállított a városi kórházba.

Meghalt a hajón. Tegnap délután a *Sava* gőzösön Voloszkába vitte Katalin nevű negyedfél éves leánykáját *Battaraja* ottani birtokosné. A kis leány tüdőgyulladásban volt s a szegény anya épp azért volt Fiumében, hogy a gyermeket helyi orvosokkal is konzultáltassa. A kis leány azonban már nem jutott élve haza; utközben a hajón meghalt.

Kellemetlen hír érkezik Abbáziából és Voloszkából. Az ebek közt ott kitört a veszettség, ami természetesen az ebek legszigorubb zárlatát vonta maga után. Az ottani rendőrség minden intézkedést megtett a lakosok biztonsága érdekében.

Elfojtott tűz. A Gradinata-utczában ez idő szerint egy ujonépült nagy házban folynak a befejező munkálatok. A szobák parkett-burkolatának beitatásához szükséges zsíradékanyagok tegnap a déli órákban valahogy tüzet fogtak s percz alatt hatalmas tűz támadt. A munkások azonban idején észrevették a bajt s a tüzet, az időközben megérkezett tűzoltókkal együtt, csakhamar elfojtották.

2695 utlevél egy negyedében. Evről-évre nagyobb mérvű a kivándorlás a felvidékről s főleg a közgazdasági viszonyok sanylik meg ezt a csapást. Így a mult esztendőben hat hónap alatt 1205 utlevelet adtak ki Szepesmegye alispáni hivatalában; ez évben pedig három hónap alatt 2695 utlevelet adtak ki, ami átlag véve, egy napra 30 utlevelet tesz ki. A munka az utlevelek kiállítás körül oly nagy, hogy az alispáni hivatal állandóan két imokot foglalkoztat az utlevél-ügyosztályban.

Baleset. A Lazarus-féle hajóépítő gyárban tegnap baleset történt. *Schmidt* Ernő drezdai születésű 30 éves szerelőnek egy vastag vaslemez esett a lábára. Ennek folytán csonttörést szenvedett. A mentők beszállították a városi kórházba.

KÖZGAZDASÁG.

Uj gyárak Fiumében. A városi iparhatóságnál ujabban két gyár alapítását jelentették be, melyekre iparengedélyt kértek. *Kos* G. és társa 6 lóerejű petroleum-motoru fűrészmalmot létesít, — egy szicziiai társaság pedig a volosca-uti Kvassay-féle telepen fog egy tetőlemez-gyárat alapítani.

A Stabilimento Tecnico Trieszti e hó 5-én tartotta meg közgyűlését. A jelentés konstatálja, hogy a működés a lefolyt évben kielégítő volt és a vállalat szánlnak mondható. Az 1904. évi tiszta nyereség 345.457 korona volt. Ebből 10%-ot a tartalékalapba utalnak, s az 1901. és 1902. évi elsőbbségi részvények szelvényeit 5%-kal, vagyis 25 koronával váltják be. 10 912 koronát új számlára visznek át.

Ipari statisztika. A magyar kir. központi statisztikai hivatal *iparstatisztikai felvételt* foganatosít. E célból kérdőíveket bocsájt ki, melyeket az összes gyáraknak, ipartelepeknek és iparosoknak megküldött. Az ivatek igen részletes kérdéseket tartalmaznak az ipartelep összes körülményeire, a személyzetre, munkaidőre, a fizetésekre és munkabérekre s a munkásjóléti intézményekre nézve. A kérdőívek után itélve, ez a felvétel oly minucziózus lesz, hogy ipari állapotunknak igaz és teljes képét fogja adni.

Reformok az Osztrák Lloydnál. Az osztrák Lloyd tengerhajózási társaság, szubvenciós szerződésével kapcsolatosan, erősen reorganizálja a vállalatot. A reformmunkák már megkezdődtek. Így a keletindiai versenyjáratokkal ugy akarja fölvenni a harczot, hogy a fuvartéltel cukorra, mely e relációban a legfontosabb kiviteli cikk, erősen mérsékli. A Lloyd már meg is kötötte a magyar cukorgyárosokkal a szerződést, melynek értelmében a Lloyd leszállítja fuvartéltel tiz shillingre, vagyis oly összegre, amelylyel a versenyvonalak eddig szállították a cukrot. A trieszti cukorkiviteli cégek már követték a magyar cukorgyárosok példáját s szintén leszerződtek tiz shillingre. A délafrikai vonal, mely alig jövedelmezett valamit, szintén változás előtt áll. A Levante-vonalakon is lesz újítás. A Levante-tarifába ugyanis néhány délnémet állomást vesznek fel, ahonnan olcsó fuvartételek mellett lehet majd exportárukat Trieszten át a Levantera szállítani. A brazíliai járatot, melyet a Lloyd és az Adria közösen tartanak fenn, meghosszabbítják egész Santosig. Fiuméből hónaponként egyszer indul egy-egy gőzös s az ut két hónapig tart.

A szuezi csatorna-díjak. Londonból táviratozzák, hogy a kereskedelmi kamara minap tartott ülésén szóba kerültek a magas csatorna-díjak, melyeket a szuezi csatornánál az angol hajózásra rónak. Miután a csatorna-illetékek majdnem felerősze az angol kormány tulajdonában levő részvényekre esik, megtehetnék azt, hogy a csatornán átmenő minden brit hajónak tonnánként két frankot térítenének meg. Ezáltal az angol hajózás a többi nemzetekével szemben előnyben lenne, a kormányra nézve pedig károsodással azért nem járna, mert a

khedivétől 1875. évben 4012 millió font sterling értékben vásárolt 176602 darab részvény mai értéke harminczkét millió font sterling. Kamatok és osztalék czimén pedig e kormány eddig több mint tizenkét millió font sterlinget vett be. A részvények 1903-ban 900.000 fontot jövedelmeztek.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Beck Miksa, Spielmann Adolf, Neuhaus Emil, Schreier M., Lorand L.-né, Keinz és neje, Hielmayer E., Pollák Gyula, Epstein R., Semberger A., Stuppi M.-né, Rittmayerné, Heszné, Müller Leó és neje, Varga N. Bécs. — Oblatt Oszkár, Weisz Soma, Weisz Géza, Tóth Rezső, Tondesné Budapest. — Hosthoder V. Grác. — Révai Mihály Lugos. — Hersch N. Trieszt. — Matuschka gróf Poroszló.

Deák szálloda. Bauer Frigyes Königinhof. — Egerndorfer Sándor Zágráb. — Neumann J. Bécs. — Müller Adolf Villach. — Haus D. Banjaluka. — Utrecht Károly Czernovitz. — Zittelmann Ernő Bonn. — Medits Ferencz Kassa. — Mayer Ignác dr. Marczali. — Kalla Viktor Pécs. — Fischer Gusztáv Mura-Szent-Mária. — Gerstner Sándor dr. Stjria. — Fischer Mór Grác. — Küzdy Arpad és neje Kaposvár.

De la Ville szálloda. Stocker Antal Vásárhely. — Szijártó Imre Zágráb. — Profeld Rudolf Trieszt. — Schmelz Vimos, Gärtner Henrik Bécs. — Pártos Géza, Szirmai István, Schöber Lajos, Vallovich Frigyes, Piatsch Gyula Budapest. — Mitakovics Károly Zágráb. — Gritzmann Károly Pécs. — Izabel C. Trieszt. — Örring R. Riesa.

Hungária szálloda. Kaufmann K. Szlavónia. — Merzanoff N., Gentile G., Olmergogna A. Trieszt. — Rosenthal J. Boroszló. — Binstorfer G., Seiferl I. Czirkvenicza. — Adler K. Prága. — Kunde V. Boroszló.

Quarnero szálloda. Steidler Rudolf Trieszt. — Sacherl Emil, Grünhut S., Krausz Jenő Bécs. — Gronitsch S. Belgrád. — Barabás Péter Budapest. — Mamula B. Zágráb. — Widmann Miksa, Herel Károly Stuttgart. — Tuckar Zsófia Zágráb. — Mogyoróssy Elek és Dezső Battonya.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

Április 6-án.
Hortenaer, holland lobogó alatt, tonnatartalma 1359, kapitány Woogd, Anconából.
Április 7-én.
India, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1735, kapitány Tossoni, Triesztből.
Florida, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2051, kapitány Cherubini, Triesztből.
Sipan, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 159, kapitány Heller, Cattaróból.

Indult:

Április 6-án.
Dunav, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 2445, kapitány Thianich, Syrába.
Medea T., osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 119, kapitány Mardesich, Metkovicsba.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Adria április 7-én Cataniából Bariba.
Kálmán király április 6-án Fiuméből Almeriába.
Kassa április 7-én Valenciából Marseilleba.
Zrinyi április 7-én Nápolyból Genuába.

Indult:

Arad április 6-án Genuából Odesszaba.
Arpad április 6-án Messinából Cataniába.
Rákóczi április 7-én Triesztből Bariba.
Szapáry április 7-én Maltából Tuniszba.
Szent László április 6-án Nizzából Genuába.
Tisza április 6-án Messinából Nápolyba.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

De la Ville szálloda Fiume.

1905. április hó 1-étől április hó 15-ig

Zitter J. Oszkár igazgatósága alatt

A legmagasabb niveaun álló szenzációs

VARIETÉ

műsorok Vendégjátéka

Miss Denis Lilian

Amerikai tánc- és ének nigger excentrique
Newyork csillaga

WOLLNER ADOLF

utolérhetetlen szalonhumorista és jellem-
alakító nagyszerű utánozhatatlan eredeti
műsorával.

CROISSON LISETTE

több érdemjellel kitüntetett szépség mint
előadó szoubrette.

HARTAN EDE és JOSEFINA

kitűnő énekkettős a Nürnbergi Apollo szin-
házból.

Azonkívül 10 ujonnan szerződött nemzetközi
elsőrangú műelőadó fellépte ugymint naponta
2 kaczagató bohózat.

Szigoru családi díszműsor.

Kezdete este 8 órakor.

„Gyógyszertár alla Salute“

Dr. A. Mizzan

Erzsébet téren az Adria palotával szemben.

„Petrosol“ hajviz biztos hatású. — El-
tűnteti a fejkorpát, puhítja a haját és erő-
síti a hajgyökereket, megakadályozza a haj-
hullást és az őszülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fű-
vasa által a légszervekre oly kellemes és jó
hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja
és ozondússá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen
minden háznál*, különösen beteg- és gyer-
mekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

**Nemzetközi Varieté
HOTEL SUSAK**

a nagy színházteremben

Ma és mindennap

Szeczessziós Orfeum

magasabb színvonalu családi műsorral.

Mr. Williams, legkiválóbb nyújtó-tornász.

Steinau Antal, kitűnő kómikus és mimikus.

Blumau Károly, kaczagató ének kómikus.

Makay Dóra, legeredetibb bécsi zsáner-
énekesnő.

Little Carabin, szalon-humorista, utánzó és
nemzetközi énekes.

Mr. Wallno-Pontelli

amerikai boa-constriktor.

Martha Jone

kiváló olasz opera-énekesnő.

Bellmont Poldi, a bécsi Colosseum legjobb
házi szubretje.

Miss Ann Thonson, angol tánc-énekesnő.

Számos látogatást kérnek

A. Muley

vendéglős.

Blumau és Steinau

igazgatók.

A székegyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti“

a legjelesebb egvényes gyógysa-
vanyviz, mely kiválóan szerencsés
vegyi összetétel, rendkívül dúz, fő-
leg kötött szensav tartalma és kellemes íze folytán
ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézsé-
geknel, vese és gyomorbeli
bajokban, gyuladós hólyag és köszvényes bántal-
mak és a belservedett minden betegségé ellen.

A „Répáti ásványvizet“ minden csej-
tadatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelki-
ismerettel ajánlhatjuk.

A „Répáti-viz“ főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa cégénél, Via Stefano 1.
Telefon 528.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo,
Via Andrassy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

**HIRDETESEK
felvétetnek a kiadóhivatalban.**

Kiadó szoba.

Egy csinosan butorozott utcza szoba
kiadó. Czim: Via Lavatoio 6. sz. 4-ik
emelet, balra.

Könyvnyomdai műintézet Tipografia artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászathba vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolesobban.

ESEGUISCE

prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.

Minden család pénzt takarít!!!

**Nemzetközi keresk. ügynökség
Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.**

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 drb. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 9.45	30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfös vég I-ma rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőr vászon csak 8.25	50 rőfös vég irlandi vászon csak f. 9.45	30 rőfös vég csikos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40	Remek női ing vászonból, kézi himzésel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
30 rőfös vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.10	35 rőfös vég kanavász különlegeség csak f. 6.40	Remek női ing vászonból, kézi himzésel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női chiffon nadrág csak kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.85 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22	Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 8.95	Remek Cashmir paplan minden színben csak f. 8.55	Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/2 mtr széles csak 92 kr.	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56
						Varrás nélküli remek vászon epedő 2 mtr hosszú 1 1/2 mtr széles csak f. 1.05

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry)